

Список використаних джерел:

1. Війна знищує довкілля, але маємо вистояти для майбутніх поколінь. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3848183-vijna-znisue-dovkilla-ale-maemo-vistoati-dla-majbutnih-pokolin.html>
2. Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/820-2017-p#Text>

Дар'я Петровська

студентка гр. 372-2

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці

**ЕКОНОМІЧНА БРОНЬ ВІД МОБІЛІЗАЦІЇ:
МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ**

З початку повномасштабного вторгнення в Україні сфери економіки та оборони перетинаються все тісніше. Підприємства, які пропонують тисячі робочих місць і сплачують до бюджетів податки, забезпечуючи фінансову стабільність країни, водночас забирають у неї ж людський ресурс для захисту власних кордонів. Питання економічної броні створює нове поле для дискусій, яке провокує неоднозначну поведінку та протистояння в умовах, коли неабияк важливо продовжувати жити й боротися з ворогом без внутрішніх конфліктів. Постає питання, чи стане втілення цієї ідеї опорою для розцвіту економіки чи ще одним фактором небезпеки та ослаблення держави.

Збереження від втрати робочого персоналу для реалізації цілей на підприємстві є основною метою економічного бронювання для бізнесу. У такому випадку виробничі потужності фірм зростатимуть, що спричинить зростання обсягів доходів, що, у свою чергу, призведе до збільшення обсягів податків до бюджетів. Влучно зазначив проф. Юрій С. І., що саме «бюджет активно впливає на формування та удосконалення соціально-економічної інфраструктури, яка в свою чергу сприяє або гальмує розвиток виробництва [2, с. 7].

Проте, чи можна говорити про недовиконання плану на виробництві, до прикладу, коли не вистачає людей для захисту та створення взагалі можливих умов для життя цього бізнесу? Чи є це доречним, якщо без оборони нашої території не буде що захищати: ні підприємств, ні ресурсів для виконання того плану? Таким чином, збереження робочих місць для бізнесу втрачає пріоритетність, коли не існуватиме базових умов для його ведення.

Іншим переконливим аргументом для застосування економічної броні є грошові ресурси держави. За прогнозами щорічно до бюджету додатково будуть надходити 200 млрд грн, що являє собою 3% від ВВП України в 2023 році. Для нас такий показник є значущим у виділенні коштів на такі сектори, як інфраструктура чи енергетика, та на фінансування оборони, що є пріоритетом в

умовах війни. Допоміжні ресурси використовуватимуть на закупівлю військової техніки, соціальне забезпечення ЗСУ та на резерв непередбачених витрат.

Хоча прогнозовані кошти є вагомими, існує ризик нерівномірного розподілу ресурсів. При виділенні більших обсягів на оборону недофінансовують інші критично важливі сфери (охорона здоров'я та освіта), які забезпечують розвиток країни в довгостроковій перспективі. Крім того, економічна бронь сприятиме виходу економіки з тіні. Розкриття реальних доходів збільшить обсяги податкових сплат до бюджету та знизить показники тіньової економіки в країні. Так само, застосування економічної броні може викликати розвиток бізнесів, що також позитивно вплине на зростання податкових платежів до бюджетів.

Важливо враховувати думку населення, яке спочатку розкритикувало ідею щодо економічної броні. Для громадян це було новітнім методом легалізації «відкупу» від мобілізації [0]. Насамперед, такий спосіб надання преференцій без належних підстав вплине на рівень довіри громадян щодо вправності роботи державних інституцій і спровокує невдоволення у вигляді несплати обов'язкових платежів до бюджету на знак протесту. Подібний розвиток подій надасть підстави для повторення помилок минулих посадовців і підтвердить в очах громадян фаворитивне ставлення до «елітних груп» верств населення.

Таким чином, для якісного впровадження економічної броні від мобілізації необхідно дотримуватися таких заходів, щоб не забезпечити втрату довіри громадян до органів влади: оприлюднювати критерії щодо вибору підприємств для надання підтримки; регулярно звітувати перед населенням про результати впровадження економічної броні щодо оцінки впливу на розвиток діяльності бізнесу, динаміки у обсягах надходження з попередніми періодами тощо.

Список використаних джерел:

1. Економічне бронювання: які варіанти пропонують. Сайт «BBC News Україна». URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c5116x92xlyo> (дата звернення: 27.10.2024)
2. Юрій С. Концептуальні засади сутності бюджету. *Фінанси України*. 2001. № 10. С. 3-10.